

IZHAJA VSAKI DAN

Vsi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pese, pesmi, štev. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih sebakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pescojini, Sežani, Narežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.).

OLASJI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinske in obrtne oglašje po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglašji po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglašje sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5-20, pol leta 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarska konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost.

Podpisani odbor vabi slovenske volilce mesta in okolice, da se udeležijo v svojem okrožju polnoštevilno

volilnih shodov

katere priredi naše društvo in sicer:

danes, v soboto, dne 29. t. m.

za IV. mestni volilni okraj v gostilni Furlan, ulica Stadion štev. 19 ob 8. in pol uri zvečer.

Na bink. nedeljo, dne 30. t. m.

v sv. Križu, v dvorani g. Magajne ob 4. in pol uri popoldne.

Na bink. ponedeljek, 31. t. m.

1.) v Rojanu v prostorih „Gospodar. društva“ ob 10. uri dopoldne.

2.) v Trebčah v prostorih „Konsum. društva“ ob 3. uri popoldne.

3.) v Barkovljah v prostorih „Nar. doma“ ob 4. in pol uri popoldne.

4.) v Bazovici v prostorih „Konsum. društva“ ob 5. uri popoldne.

5.) pri sv. M. M. v prostorih Kons. društva „Pri Tirolcu“ ob 5. uri popoldne.

6.) v osmici Aleksandra Furlan na Greti (ulica Cisternone nasproti Aurisina) št. 55 ob 4. uri popoldne.

Odbor

polit. društva „Edinost“

BRZOJAVNE VESTI.

Madjari proti prestolonasledniku.

BUDIMPEŠTA 28. Madjarski „A Polgar“ prinaša ugodni članek, pod naslovom: Prestolonaslednik in Khuen Hedervary. — V omenjenem članku napada „A Polgar“ prestolonaslednika Ferdnanda ter ga obdolžuje, da je največji protivnik madjarskih teženj. V nadaljevanju spominja kako dela prestolonaslednik na tem, da se poveri grofu Khuen Hedervaryju sestavo kabineta, a grofa Ivana Zichyja bi se imenovalo guvernerjem za Bosno.

Stoletnica smrti Haydnove.

EISENSTADT 27. (Ogr. biro.) Danes se je vršila takaj stoletnica smrti Haydna, na katero je došlo tudi mnogo gostov z Dunaja, med temi naučni ministar Sürgh, namestnik grof Kielmansegg, župan dr. Lueger in podžupan Hierhammer.

DUNAJ 28. Danes predpoludne je bil v Mariakiferstrasse slovesno z venci okrašen Haydnov spomenik. Župan dr. Lueger je imel nagovor, v katerem je slavil Haydna kakor velikega komponista demorodca, kakor dunajskega meščana i dobrotnika.

Lueger demonstira.

KIS MARTON 28. Med slavljem je držal dr. Lueger v cerkvi govor, v kojem je rekel,

PODLISTEK.

da polaga s ponosom kot zastopnik glavnega mesta Dunaj venec na grob začetnika velike avstrijske državne himne. Svoj govor, kojga so čuli samo najbližji prisotni, ker so istočasno zasvirale orgle na koro, je zaključil: „Živilo cesarstvo per omnia saecula saeculorum.“

Popoldne je bila svečanost na dvoru kneza Esterhazyja, kamor je došel en uradnik in naznanil, da se dr. Lueger z zastopniki Dunaja ne more odzvati k slavnosti na dvor madjarskega kneza, ker se ne sme svirati cesarsko himno.

Iz odredbenega lista deželne brambe.

DUNAJ 28. Sporazumno z udeleženi ministarstvi je bila občina Poreč uvrščena v 7. obćino T. žič (Monfalcone) pa v 6. razred vojaške najemniške tarife.

Španski princ na Dunaju.

DUNAJ 28. Danes ob 5. uri 40 min. zjutraj je prišel semkaj španski infant Ferdinand, da izroči cesarju insignije dostojanstva maršala španske armade, nadvojvodi Fran Ferdinandu pa uniformo španskega kavalarijskega polka „Lusitania“. Na kolodvoru je infanta sprejel cesar, več nadvojvod, dornih dostojanstvenikov in poveljnikov 99. pešpolka. Z infantom je prišla tudi deputacija polka „Lusitania“. — Ob 9. uri je cesar vsprejel v posebnih avdiencah infanta Ferdinanda, potem tri kilne adjutante princa in slednjič deputacijo kavalarijskega polka. — Ob 11. uri je cesar vsprejel v avdienci infanta Ferdinanda. Infant je cesarju izročil uniformo španskega maršala. — Ob 1. uri popoldne je bil pri cesarju obed.

DUNAJ 28. Nadvojvoda Fran Ferdinand je danes ob 11. uri predpoludne vsprejel v avdienci odposlanstvo španskega kavalarijskega polka „Lusitania“.

Dvoboj med posl. Malikom i Rolsbergom.

DUNAJ 28. Danes predpoludne se je med poslancema Malikom in Rolsbergom vršil dvoboj na pištole. Po prvem izmenjanju krogelj so sekundanti proglasili dvoboj končanim, češ, da je pištola Malikova pokvarjena. Ranjen ni bil nobeden. Nasprotnika sta se ločila p mirjena.

Dalmatinski poslanec dr. Mitrović v Belemgradu.

BELIGRAD 28. Sem je došel dalmatinski poslanec Mitrović, da se informira pri ministarskem predsedniku Novakoviću in načelniku Spalakoviću o veleizdajniškem procesu. Oa misli o tem govoriti v dalmatinskem deželnem zboru.

Avtomobilski promet v Srbiji.

BELIGRAD 28. — Preddeila za upeljavo avtomobilskega poštnege prometa so za toliko napredovala, da bo mogoče imeti promet že prihodnjega januarja. Vlada se že pogaja z nekimi avtomobilskimi tvrdkami.

Potres.

LJUBNO 28. Danes zjutraj se je tukaj in v okolici čulo več močnih potresnih sunkov v severac-vzhodni in južno-zapadni smeri. Prvi potresni sunek je bil ob 1 uri 32 min.; ta sunek je bil močan. Ob 4 uri 4' je sledil drugi slabši sunek, potem sta bila še sunka ob 5 uri 2' in 5 uri 20'. Okna so žvenketala in pohištvo se je za trenotek zazibalo. Nadaljni slab potresni sunek je bil ob 11. uri predpol.

Hud potres v Meksiku.

LONDON 27. Preko S. Tomaža semkaj dospela kabelna poročila pravijo, da je bil

zelo tožilo po domu, po polji, da je prejo-kala vse noči bridko ihtela v samotni sobici. In da jo niso vzeli ven, bi bila še umrla od silnega hrepenenja in mučne samote. Ko jo je privel v vas, so jo sicer vaščanke gledale po strani. „Kaj bo to gosposko delalo na kmetih.“ Toda ko so spoznale, kako dobrega srca je Marička in kako zna skrbeti za bišo, se je kmalu vsem omilila in imeli so jo radi. Zorko kakor najstarejši sin je bil določen za dom, Pavle pa za šolo. Janezova najzdrnejša želja se je izpolnila, ko je vozil nekega po-znega poletnega dne svojega Pavla v mestne šole. „Njemu bo možno črpati vse zaklade, kar so jih napisali učeni ljudje!“ si je mislil Janez, ki je zelo ljubil knjige. Pavle je šel študirat v malo mestce na Slovenskem. Učil se je pridno in bil vedno eden izmed prvih učencev. Bil bi sicer lahko veliko boljši — a se ni mogel sprijazniti z dolgačno učeno-stjo suboparnih šolskih knjig. Kar je bilo treba za šolo, to je hitro napravil, sicer pa je vedno raje študiral druge knjige razac-vrstnih ved — samo da niso imele šolskega pečata in da jih niso razlagale sive prefe-sorake glave. Prvih šest šol je še lahko štu-diral v malem mestu. Toda ozkost in omeje-

v zapadnem Meksiku dne 20. t. m. katastro-falen potres. Mesti Guzman in Pibano sta bili uničeni.

Štrajk mornarjev na Francoskem.

MARSILJA 26. Dvatisoč organiziranih mornarjev je sklenilo nadaljevati štrajk. — Semkaj so priplule torpedovke, da prekrbu-jejo poštno službo.

Francoska zbornica.

PARIZ 28. Zbornica je s 338 proti 141 glasovi odklonila socialistični predlog, naj bi se odpuščene poštna uradnike zopet nastavilo. Minister Barthou se je bil namreč izjavil proti predlogu in je stavil zaupno vprašanje.

Francoska vojna mornarica.

PARIZ 28. O sklepu višega sveta vojne mornarice se poroča še o sledečih podrobnosti: Francija bo od leta 1910 do 1920 gradila 33 oklopnač, vsako po 22.500 tonelat in dovrši šest oklopnač tipa „Danton“. K tem pride še šest ladij tipa „Patrie“, tako da bo francoska flota posedovala leta 1920 — 45 oklopnač. Vsaka oklopnača bo imela 30 milimetre in 18-45 milimetre topove. Skupni stroški so proračunjeni na 1415.000.000 frankov.

Dunaj Danes zjutraj je prispela semkaj inkognito grška kraljica Olga s princem Krištofom.

Dunaj 28. Na današnji seji občinskega sveta je bil dosedanj podžupan dr. Neumeyer s 124 glasovi v sedmič zopet izvoljen.

Lvov 28. — Predavanja na tukajšnjem vseučilišču zopet otvorijo dne 1. junija.

Vratislava 28. Stanje knezo-škofa kardinala Koppa se je danes predpoludne ne-koliko zboljšalo. Vendar ni nevarnost še od-stranjena.

Potsdam 28. Cesar Viljem je podelil japonskemu princu Nasimoto red črnega orla, japonskemu atašeju markizu Jamanoši pa kronski red I. razreda.

Potsdam 28. Dan s se je vršila tukaj spomladna vojaška parada.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 28. — Porta je dala svoje privolenje za Čarikova kakor ruskega posla-nika v Carigradu. Novi poslanik prispé semkaj koncem junija.

CARIGRAD 28. List „Ittihad“ poroča, da je bilo proti armenskem metropolitu v Adani, ki da je eden provzočiteljev zadnjih nemirov, izdano zaporno povelje. Metropolit se mudi sedaj v Kairu.

CARIGRAD 27. Tukaj se govori, da se je včerajšnji ministarski svet posvetoval o položaju v Albaniji, ki da je v nekaterih krajih neugoden in da je sklenjena večja vojaška akcija. Odnosaji med Albanci in Mlado-turki oziroma častniškimi klubi so na mnogih krajih prekinjeni ali pa napeti.

Manifest sultanov na armado in mornarico.

CARIGRAD 28. — Jutri bo slovesno prečitan manifest sultanov na armado in mornarico v navzočnosti vsega častniškega zbora in deputacij vseh čet. Manifest pravi, da je sultan po svojem zakonitem nastopu na vlado, postal tudi vrhni vojni poveljnik in da mu pripada vojna sila, kakor tudi on pripa-da njej.

Nadaljnje obsodbe vojne sodišča.

CARIGRAD 28. Vojno sodišče je zopet obsodilo več oseb, med temi enega uradnika

nost kraja in pr. fasorjev ga je gnala v večje mesto, kjer se je lahko svobodno gibala, tako v čitanju knjig, kakor tudi v svojem zaseb-nem življenju. V sedmo šolo je pa prišel v Trst. In tu je še-le svobodno razprostril svoje mlade peroti. Letos je torej prišel na bo-žične počitnice iz Trsta. — Prava redkost med otroci je bila mala Marička, najmlajša hčer Janezova. Ko je bila še mati pri živ-ljenju, jo je ona negovala in varovala, kakor edino svojo hčerko. A neizprosna smrt ji je vzela mater že v drsnajstem letu. Jokala in plakala je Marička za svojo ljubljeno in dobro mamo, ki jo je vzela smrt, ko je imela komaj dobrih petdeset let. Vsi so sicer občutili neizmerno žalost ob smrti matere — tako kakor mlada Marička, ne nobeden. „Zakaj naj se še trudim.“ je vpila in vila roke in ni se dala odtrgati od materine krste. In še zlobni ljudje so jo podpihovali, češ: Zavržena si! Nevesto dobi in boš že videla, kaj se to pravi! Trpel je ubogi otrok in ni vedel pomagati si. Edino še k Pavlu se je zatekala in iskala pri njem tolažilnih besed, ker je vedela, da jo ljubi iz vsega srca. — Dolgo, dolgo je žalovala Marička za ljubljeno materjo in se nazadnje utolažila pri podobi

finančnega ministerstva na dosmrtno prisilno delo, enega derviša na dosmrtno prognatstvo in enega majorja na degradacijo in petletni zapor v trdojavi.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Zagreb 27/5.

(61. dan razprave.)

3. obtoževalna priča iz skupine Dubica je bil 63-letni mesar Jakob Erak, ki pa ni nič vedel.

Pozvana je bila 4. obtoževalna priča 38-letni kmet Jurij Pilaković. Tu je prišlo do malega konflikta med braniteljem drom Miladinovićem in predsednikom. Ko je namreč dr. Miladinović ob čitanju zapisnika o izpovedbah prič v preiskavi konstatiral protislovja med izpovedbami te priče in onimi včeraj zaslisane priče Saridža, ki se je skli-ceval na pričo Pilakovića, in je branitelj zahteval konfrontacijo obeh prič, je pred-sednik odklonil ta predlog. Na to je branitelj dr. Miladinović prijavil pritožbo ničnosti, na kar se je predsednik odzval z besedami: „Radi mene tudi štiri!“

5. obtoževalna priča je bil 53-letni kmet Fran Delić. Po zapriseženju je izpovedal, da je obtoženec Erak vsklikal: „Jaz sem za Karadjordjevića in ga držim višje, nego ba-rona Raucha.“ Predsednik: „V preiskavi pa niste tega izpovedali!“ Priča: „Da, tedaj sem bil pijan od žga-nja.“ (Gibanje). Po nekih vprašanjih brani-telj so obtoženci reflektirali na kratko.

Pozvana je bila 6. obtoževalna priča 30-letni mestni zdravnik iz Kostajnice dr. Milan Kras. Sam je le malo videl, ali, kar je čul in kar se mu je pripovedovalo, je napravilo nanj utis, da se pripravljaja upor v prilog Karadjordjevićem. Oa — priča — je bil ob zadnjih volitvah kandi-dat frankove stranke in tedaj so mu pripovedovali, da hrvatsko-srbska koalicija agitira s tem, da, ako zmaga koalicija, pripa-de Hrvatska k Srbiji. Srbski vo-lilci da so nosili kokarde v arbaki trikolori in on meni, da so jih nosili tudi volilci koalicije.

V mali pavzi je bil branitelj dr. L. Mazzura kaznovan z 200 K globe, češ, da je po izpovedbi prič isto zmerjal na raz-pravi. Ko se je razglasila ta obzodbda ni bil branitelj dr. Mazzura niti navzoč.

Predsednik je predložil neko pismo iz Mlade Boleslave, v katerem se členom senata žuga s smrtjo, ako se proces ne zaustavi do 13. junija. (Velika veselost). Drž. pravdnik je prezel pismo v nadaljno poslovanje. Priča je izpovedal dalje, da je še le po uvedanju preiskave natančno opazoval Srbe. Od tudi prihaja, da more sedaj več izpovedati, nego v preiskavi. Branitelji so staveli različna vprašanja.

Predsednik je odredil pavzo pol ure.

Po pavzi. — 7. obtoževalna priča je bil 50-letni tesar Mišo Braun. Pripove-doval je, da so Srbi že dolgo govorili o arbakem kralju. Državni pravdnik: „O ka-terem kralju?“ Priča: „O kralju Milanu in Aleksandru.“ (Veselost). — Priča: „Poneče tudi o kralju Petru.“ Obtoženci so rili kti-rali na kratko.

Kakor 8. obtoževalna priča je bil po-zvan 44-letni pek Jozo Razić in je ipo-vedal soglasno z drugimi pričami.

Prihodnja razprava v soboto.

Materi božje, ki je visela v njeni sobi, ka-tero jej je tudi mati pokazala ob smrti. „K tej se zateči v bridkosti!“ In res vsak večer je molila Marička in iskala tolažbe pri Ma-rijini podobi. In jo je dobila. Videla je, da oče sedaj ravno tako skrbi zanjo, kakor prej in da jo Zorko in Pavle še bolj ljubita se-daj, ko nima več matere.

V petdesetem letu je zatisnila torej Ma-rička, Janezova žena, svoje trudne oči. — Umrta je za boleznijo, ki jo je nadlegovala že vse življenje.

Jokal je Janez, jokala sta Pavle in Zorko in plakala je Marička in z njimi vsa vas. „Nikoli se ni z nobenim prepirala“, so govorili ljudje in si tiho brisali solze. Res je malo žen, v vasi, ki bi se vse življenje ne prepirale niti z jednim. Pokopali so Marijo z žalostjo, ki je spremljala družino že dolgo, dolgo časa. Kostenc je sicer ob grobu se solzami v očeh obljubil sinu, da se ne po-roči več v drugič in bi se tudi ne bil, da ni strupenih ženskih jezikov na svetu. Komaj je bila njegova žena tri mesece v grobu, pa je prišla k njemu stara Meta, ki jo je redila občina.

(Dalje.)

Mačeha

Kraška povest iz današnjih časov
Piše A. L.

Še ni minilo leto, ko sta dobila Janez in Marička prvo dete — a v žalost vseh je umrlo že čez nekaj mesecev. Ravno tako je umrlo drugo in tretje dete in stari Simon je bil žalosten, da ne bo mogel pestovati svojih unukov. Kakor četrto dete se je rodil Zorko in ta poslednji se je razvijal krepko in zdravo in postal močan dečko, ki je delal čast ne samo svojim starišem, ampak tudi vsej vasi. Janez in Marička sta imela še več otrok — a samo Pavle in ena hčerka Marička sta ostala na življenju. Ni ga bilo oblačka, ki bi kalil Janezu in Marički srečno in mirno živ-ljenje. Le-to je žalostilo Janeza, da Marija ni znala dobro čitati in pisati. Doma so jo sicer dali v samostan — a tam se ji je tako

Pismo iz Zagreba.

Zagreb, 27./5.

Odložitev „veleizdajniškega“ procesa radi drugoga veleizdajniškega procesa. Današnja „Pokret“ in „Srbobran“ javljata, da je vlada razprave v „veleizdajniškem“ procesu, ker bo isti senat, ki sodi v procesu proti 53 torici obtoženih Srbov, vodil razpravo proti kmetu Pajiću iz okraja Petrinja, obtoženemu radi veleizdaje. Pajić da je zakrivil veleizdajo s klici: „Živel Peter Karađorđević!“ V političnih krogih so mnenja, da je vlada razpravo proti Pajiću poverila temu senatu zato, ker želi obsodbo v preplašenje Srbov, česar pa bi bilo težko pričakovati od kakšnega drugega senata.

Karakteristična prepoved. — Predsednik sodnega stola v Zagrebu pl. Gaj je izdal členom senata v „veleizdajniškem“ procesu prepoved, s katero jim ostri prepoveduje vsako obiskovanje javnih lokalo po noči, dokler bo trajal ta proces.

Vladika Miron in baron Rauch. — Glasila vlade in frankove stranke napadajo oistro vladiko Mirona in izjavljajo, da ne morejo verjeti, da bi bil vladika Miron na nagovor poslanca dr. Markovića, ki je Raucha označil kakor sovražnika srbskega naroda, odgovoril: „Vaš sovražnik je tudi moj sovražnik.“ V tem da bi bilo direktno žaljenje bana in odrekanje spoštovanja proti „glavarju dežele“. Temu nasproti doznajemo mi od kompetentne strani, kar konstatira tudi današnji „Srbobran“, da je bil članek „Srbobrana“ o deputaciji, nje nagovoru in odgovoru vladike Mirona pred priobčenjem predložen vladiki in da je ta poslednji odobrill priobčenje.

Nov nočni škandal jednega člana senata. — V noči med 25. in 26. t. m. sta prišla v več družbi predsednik sodnega senata v „veleizdajniškem“ procesu Tarrabochia in v istem senatu Pavlič v jako — natrkanem stanju v kavarano „Zagreb“. Jeden gospodov iz družbe je zaklical natakarku povsem glasno: „Prinesite mi „Narodne novine“ (vlastno glasilo) za me, in „Srbobrana“ (glavno glasilo srbske samostalne stranke) za — mojega psa.“ Družba je spremljala te besede, ki so jih gostje čuli, glasnim smehom. Ta dogodek je vzbudil v vseh neodvisnih krogih veliko ogorčenje, ki mu dejata izraza tudi današnji „Pokret“ in „Srbobran“.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 27. (Ogr. biro). Poslanec in predsednik državnega zbora Juths se je o kompromisnih predlogih, objavljenih v različnih listih, izjavil sledeče: Govorice o kompromisu so popolnoma neresnične. — Toliko Košut kolikor jaz, ter vsa stranka neodvisnosti smo proti takim dogovorom. Popolnoma je izključeno, da bi stranka neodvisnosti podaljšala privilegij skupne banke pod katerimi si bodi pogoj. V tej točki sta voditelj stranke prav tako kakor stranka neodvisnosti popolnoma složna.

Glasilo stranke neodvisnosti je priobčilo sledeči komunikat: Program razvozljanja, ki bi mogel računati toliko na vprašanje od strani N. veličanstva, kakor tudi od strani večine, za sedaj ne obstoja; in zelo kačljivo bi bilo, ako bi listi objavljali take govore, nanašajoče se na razvozljanje, ker so take govore le pripravne, da motijo javno mnenje in povečajo težave položaja.

BUDIMPEŠTA 28. V stanovanju trgovinskega ministra Košuta se je vršil danes opoldne ministerski svet, na katerem je ministerski predsednik dr. Wekerle poročal o svojem potovanju na Dan; ter naznačil, da želi cesar vprejeti prihodnji teden ministra Košuta in Andrássyja.

Za ogrsko samostojno banko.

BUDIMPEŠTA 28. — Centralni odbor vseh društev stranke neodvisnosti je priobčil pregled za konferenco stranke v stvari ustanovitve samostojne banke. Konferenca stranke se bo vršila dne 6. junija na dvorišču mestne hiše.

K ogrski krizi.

Ministerski predsednik Wekerle je stavil avstrijski vladi predlog, naj bi se revidiralo pogodbo iz leta 1907 na ta način, da bi se ustanovilo med Avstrijo in Ogrsko posebno medcarinsko črto. Ob enem bi se moralo dovoliti Madžarom samostojno banko. Pod temi pogoji bi bila mogoča sestava nove vlade, ki bi bila pripravljena privoliti v podaljšanje pogodbe do leta 1927. Umeje se, da na tako rešitev krize ni niti misliti.

Položaj ne le da se ni razjasnil, isti postaja vedno bolj zamotan.

Avstrija se udeleži italijanske razstave v Rimu leta 1911.

„Neues Wiener Tagblatt“ poroča, da je doznal iz povsem dobro poučenega vira, da so se končno merodajni avstrijski krogi vendarle odločili za udeležbo na italijanski razstavi v Rimu leta 1911. Avstrija da bo oficijelno zastopana na omenjeni razstavi.

Italijanska univerza.

„Reichspost“ poroča: — Doznajemo da začne na podlagi dogovora med vlado in

strankami večine takoj po proračunski razpravi razprava o italijanski univerzi na Dunaju. Vlada je sprejela v prvotni načrt še določbo, da se „za sedaj“ osumi univerza na Dunaju, kar naj bi bil nekak „hajsterček“ za Italijane, ki bodo imeli na ta način še vedno upanje, da se polagoma vendarle priinese iz Dunaja v Trst. Tolažba je vendar le tudi to.

Zveza med Turčijo in Srbijo.

Iz Carigrada poročajo, da namerava Turčija predložiti Srbiji zvezo, ki bi bila naperjena proti zvezi med Avstrijo in Bolgarijo. Med Bolgarijo in Avstro-Ogrsko obstoji baje zveza, ki zagotavlja Bolgariji pomoč Avstrije za slučaj vojnih konfliktov na Balkanu.

Ali vprašanje je za kako ceno? Kajti v politiki ni običaj, da bi država dajala državi pomoč le iz idealne ljubezni. Tudi eventualne zveze med Bolgarijo in Avstrijo gotovo ni narekovala nesebična ljubezen.

Vseslovanski kongres v Petrogradu.

Dne 26. maja se je vršila v Petrogradu pod predsedstvom Hribarja seja bančne komisije vseslovanskega kongresa. Projekt, ki je bil izdelan na praškem slovanskem kongresu in po kojem bi se imelo osnovati za sedaj v Pragi s kapitalom 25 milijonov kron banko, koje bi se pozneje preneslo v Petrograd, se je izkazal kot neizvedljiv, ker bi peterburška banka po sedanjih ruskih zakonih ne prinesla ostalim Slovanom nikake koristi, a otvoritev filijalke peterburške banke v Pragi ne bi dovolila avstrijske vlade. Radi tega so Čehi prvotni načrt predelali. Po novem načrtu bi se imelo osnovati v Pragi slovansko banko s kapitalom 10 milj. kron, a s časom bi se osnovalo v Petrogradu drugo samostojno banko. Obe banki bi stali v tesni zvezi, ter bi imeli kot skupen cilj izvedbo velikih finančnih operacij v korist slovanskih korporacij na velikih trgih zapadne Evrope.

Hribar je poudarjal, da je neizogibno podpiranje banke od strani ruske vlade. — Temeljna glavnica bi morala znašati 50 milijonov kron.

Fedorov je označil temeljno glavnico 10 milijonov kron kot popolnoma nezadostno. Trebalo bi pozvati na pomoč francoski in angleški kapital.

Po daljši debati se je sklenilo začeti s sredstvi, ki so na razpolago. Srbska banka bi bila podpiranje slovanske trgovine in industrije. V ta namen naj bi bila voljena nova komisija, ki bi imela nalogo spraviiti češki načrt v soglasje z ruskimi zakoni. Predsednik te komisije je bivši trgovski minister Fedorov.

Poslanec Kramar je obiskal trgovinskega ministra Timirjoseva, s kojim se je razgovarjal o vseslovanski razstavi.

Danes odpotujejo Kramar, Hribar in Klofač v Moskvu.

Črnogorski knez Nikola in zagrebški „veleizdajniški“ proces.

Znano je, da je neki dunajski list, o katerem se trdi, da je v zvezi z baronom Aehrenthalom, prinesel vest, da je prodal Nastić revolucionarni statut knezu Nikoli, a ta da ga je izročil avstrijskemu ministru za unanje stvari.

Ker je poslanec Masaryk v svojem govoru o najnem predlogu omenjal tudi omenjeno vest, izjavlja črnogorska vlada v svojem glasilu:

„Mi smo minulo soboto naznanili na tem mestu, da smatramo izpod našega dostojanstva, da bi dementovali ono infamno podtikanje dunajskega lista. „Wiener Allgemeine Zeitung“ deš, da je Cetinje zapleteno v zagrebški proces. Ittega dne smo svojo izjavo priobčili dunajskemu korespondenčnemu biuro, ki pa je smatral za dobro, da tega našega protesta ni obelodanil. Po prvi hudobni poskušnji je bilo to infamno podtikanje ponovljeno v dunajskem parlamentu. — Poslanec v državnem zboru, dr. Masaryk, prvak čeških realistov, katerih organ je živo vzdrževal predavniško kampanjo proti Gospodarju Črnogore, je rekel, kakor poroča „Neue Freie Presse“, da je Gospodar Črnogore priobčil odločujočim avstrijskim kongresom revolucionarni statut, na podlagi katerega je inšceniran vsa zagrebški proces in sicer da ga je priobčil mnogo preje, nego je izšel Nastićev „Finale“, a za ministersko mizo avstrijskega parlamenta so smatrali za dobro, da se je molče spremljalo ponavljanje tega infamnega podtikanja. Vsem pa se zdi potrebno, da enostavno konstatujemo brez vsakega daljnega komentarja, toli to vedenje dunajske vlade naspram poslancu Masaryku, kolikor njenega brzojavnega organa nasproti dunajskemu listu „Wiener Allgemeine Zeitung“ (ali prav za prav nasproti črnogorski vladi).

Če se pomisli, kako hitri so sicer v vladnih in diplomatičnih krogih z dementiranjem njim neljubih vesti, se moramo res naravnost čuditi temu zagonetnemu molku gospodov na dunajskem Ballplatzu.

DOGODKI NA BALKANU.

Bolgarski eksarhat.

CARIGRAD 28. Govori se, da namerava porta spravi na dan vprašanje, da se bolgarski eksarhat odpravi.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Sklicanje državnega zbora. — Predsednik državnega zbora dr. Pattai je sklical prvo sejo zbornice za 3. junija.

Poljske zahteve na vseučilišču v Černovicah. Iz Černovic poročajo: Tukajšnji poljski vseučiliščni dijaki so imeli na vseučilišču shod. Na shodu je bila vprejeta resolucija, v kateri se zahteva, da se uvedejo na vseučilišču predavanja v poljskem jeziku. Zahteva je opravičena radi tega, ker so Malorusi in Romuni za svoj jezik dobili že stolice. (Vseučilišče v Černovicah je nemško. Op. ur.)

Nemški vladarji v Rimu? — Italijanski listi pišejo, da je cesar Viljem obhvalil italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu, da pride leta 1911 o priliki jubileja zedinjenja Italije v Rim na čelu vseh nemških knezov, kakor je to storil povodom jubileja avstrijskega cesarja na Dunaju.

Mladoturki žugajo Grški. Iz Carigrada javljajo: Glasilo Mladoturkov „Tanin“ žuga Grški radi zadnjih vesti o rešitvi krečanskega vprašanja. „Tanin“ trdi, da se iz Grške agitira tudi v Albaniji ter vprašuje Grško, jej ni li dovolj jeden poraz.

Dnevne vesti.

Zaupniki vseh treh okoliških volilnih okrajev so najnujeje vabljeni, da pridejo na binkoštni ponedeljek, 31. t. m., ob 9. uri pr. p., v Sokolovo telovadnico v Narodnem domu na sestanek, kjer se končno za vsa okolica določijo in proglasijo kandidature za predstoječe volitve.

Zaupniki so objednem naprošeni, da prinesejo na sestanek tudi listo volilcev, kateri bi bili pripravi za člene volilnih komisij.

ODBOR

polit. društva „Edinost.“

Uredništvo „Edinost“ išče dopisnika za Goriško proti plačilu. Dopisnik mora bivati v Gorici. Ponudba na uredništvo.

Seja mestnega sveta se je vršila sinoči ob 7¼. uri zvečer ob navzočnosti 34 svetovalcev pod predsedstvom II. podžupana Valerija. — Vred navzočnosti g. župana se je morala odnesti III. točka dnevnega reda (pravna zadeva z vodovodno družbo Aurisina). Istotako se je tudi IV. točka odložila. Od vseh ostalih 14 točk se jih je rešilo le 6. Pri raznih točkah so se namreč vnele daljše debate, valed česar je ob 9. in pol uri g. predsednik zborovanje prekinil.

Natančneje poročilo priobčimo jutri.

Kdo je „zabit“? Zname nemške „štine“, ki izhajajo kakor priloga še bolj prošulemu „Grazer Tagblatt“, so prejele iz Trsta naslednje notico:

(Zabito ljudstvo) imenuje Slovence državni poslanec dr. Rybář. Na nekem volilnem shodu, ki se je vršil te dni, se je namreč rešeni poslanec bavil tudi s tukajšnjim „windische“ (slovenskim) šolskim vprašanjem in je rekel pri tem dobesedno: „Oni (gospodovalna italijanska stranka) hočejo da naše ljudstvo ostane zabito, ker se boje, da bi jim, ako bi bilo izobraženo, delalo konkurenco!“. — Pri tem gre za ljudske šole! To naj služi v ilustracijo zahteve po slovenski univerzi.“

Ti nemški dopisniki iz Trsta v rečeno glasilu za — podžupana narodnega nemškega sovražnika proti Slovcem, so res brezobrazneži in najgrša vrste. Naprej podtikaio, — kakor smo zadnjič že dokazali — kaj drugim in potem odgovarjajo na — podlagi svoja podtikanja. Dr. Rybář ni nikdar rekel, da bi italijanska gospoda hoteli, da bi bilo slovensko ljudstvo na tržaškem ozemlju neumno.

In pa logika teh nemških dopisnikov — ta je imenita. — Dejstvo, da Slovcem v Trstu nečajo dati ljudskih šol, naj bo v ilustracijo zahteve po slovenski univerzi! Zato torej, ker se morajo tržaški Slovenci še le boriti za ljudske šole, naj narod slovenski ne dobi univerze! Tako bedastoče more napisati le kakov borovranci — zabiti Nemec!!

Kakor da se slovensko vseučilišče zahteva za tržaške Slovence in ne za skupni slovenski narod!

Ne, ta narod ni zabiti. Ker, ako bi bil zabiti, ne bi tako odločno in složno zahteval, visokih kulturnih zavodov! Ne naš narod ni zabiti! Le postavite kakšnega gorjone-štajerskega ali koroškega-nemškega gorjana poleg našega Kraševca in ta poslednji bo naravnost blestel z bistrostjo svojega uma in svoje inteligence. Naravnost filozof je ta naš kmet v primeri s svojim zgornje-štajerskim ali koroškim tovaršem.

No, sedaj smo odgovorili tržaškim nemškim živim — sodčekom za pivo, kdo da je zabiti.

Razpisano je mesto kancelista XI. razreda pri c. kr. deželnem sodišču v Trstu.

Razpis nadežiteljske službe v Krminu. Na zasebni ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Krminu na Goriškem, ki se razširi z novim šolskim letom v dvorazrednico, se razpisuje definitivno nadežteljsko mesto s sledečimi prejemki: plače letno 1400 K, na-

turalno stanovanje oziroma stanarina 300 K, opravilne doklade 150 K.

Prosvili naj svoje, s potrebnimi spričevali opremljene prošnje predložijo vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani do 15. junija 1909. — Pripominja se, da imajo prednost oni prosvili, ki so zmožni tudi italijansčine.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 26. maja 1909.

Električna gonilna sila za alpske železnice. Kakor poročajo, namerava železniško ministerstvo izrabiti vodno moč Save pri Kranju za proizvodnjo elektrike, ki bi gonila alpske železnice. Kranjski deželni odbor se temu upira z vsemi silami, ker bi hotel ohraniti omenjene vodne moči za domačo industrijo.

Družbi ar. C. in M. je poslal g. A. Gabrček, tovarnar v Gorici, letos že drugi pripevek 200 K od mila, ki se prodaja družbi v korist. Izkrena hvala!

Slovenska naznanila, da bodo trgovine ještrvin ob nedeljah zaprte, je dobiti v prodajalnici gosp. Ivan Preloga.

Velika pevška slavnost v Ljubljani. Ob slavnosti društvene 25-letnice pevškega društva „Slavec“ v dne 27., 28. in 29. junija zbere se toliko slovanskih gostov v našem stolnem mestu, da bo ta društvena slavnost brezdvomno v takem velikem obsegu, kakoršne dosedaj še ni bilo na Slovenskem, morda celo na slovanskem jugu se. Za po dosedanjih prijavah raznih pevskih, pevskih in narodnih društev iz vseh pokrajin čeških, hrvaških in slovenskih dežel bo brezdvomno ta slavnost najširšega pevškega in narodnega pomena. A slavnostnemu odboru obljubljeno so še številne korporacije in zastopstva raznih pevskih in drugih društev in opozarjamo torej vsa ona društva, ki se še niso prijavila, da blagovole čimprej to storijo. Sij je ta slavnost velikega kulturnega in zgodovinskega značaja in prvi veliki shod slovenskih pevcev na slovanskem jugu, na katerem se položi temelj veliki ideji o organizaciji in združenju slovanskih pevcev. Zatorej, bratska društva, po hitite v slavnostnih dneh v belo Ljubljano, da se okrepimo in navdušimo za nadaljno naše kulturno in narodno delovanje. Vsako društvo naj pošle na to slavnost svoje zastopnike, da poneso po slavnostnih dneh seme vse pokrajine slovanskih hrvaških in čeških dežel k novemu in velikemu, a jednotnemu delovanju v povzdigo slovanske pesmi. Slovenska Ljubljana in narod slovenski se z največjim veseljem pripravljajo na srčni vprejem dragih slovanskih bratov gostov. In Vi, dragi bratje pevci, sporočamo Vam, da nastopi v slavnostnih dneh v velikih skupnih zborih nad 1000 slovanskih pevcev. Pridite torej v čimnavečem številu, da prisostvujete tej veliki pevski armadi, kakoršne dosedaj še nismo čuli na slovanskih tleh. — Svojo vdeležbo k slavnosti so prijavile naslednje korporacije in društva: 37. „Shema“, Hrvat, pjev. seljaško društvo v Šestinih (v hrvaški narodni noši) po veliki deputaciji; 38. „Zorislava“, pevsko društvo v Sežani po deputaciji; 39. „Drava“, pevsko društvo v Glinah (Koroško) po deputaciji; 40. „Sloboda“, hr. rad. pjev. društvo v Zagrebu korporativno; 41. „Dolenjsko pevsko društvo“, v Novem mestu po deputaciji; 42. „Postojna“, pevsko društvo v Postojni po veliki deputaciji; 43. „Hlahol Vinohradske“, pevsko jednota na Kralj. Vinohradske korporativno; 44. „Rati-torec“, bealno in pevsko društvo v Selcih nad Škofjeločo po deputaciji; 45. „St. Peter-ska podružnica Sv. Cir. in Met.“ v Ljubljani po veliki deputaciji; 46. „Primorski Hrvat“ pevsko društvo na Trstu po deputaciji; 47. „Glasbena Matica“, v Ljubljani po edo-planstvu; 48. „Pevski zbor Glasbene Matice“, po odposlanstvu. (V skupnih pevskih zborih korporativno). Nadaljevanje prijavljenih društev in odposlanstev prihodnjih.

Ponudbeni razpis. Nakladanje, skladiščenje in ravnanje lesa v Trstu na letem skladiščnem prostoru c. kr. državne železnice se z nova odda. Ponudbe najkasneje do 10. junija 1909. Natančneje pogoje se izve pri c. kr. ravnateljstvu drž. žel. odd. VI. v ulici Zonta št. 2.

Tržaška mala kronika.

Zginil je. G. Sigrid Sputz, stanujoč v ul. Gioachino Rossini št. 30, se včeraj ob 11. uri zvečer naznačil policiji, da se je njegov prijatelj Emil Mühlstein, star 20 let, stanujoč na Korzu pri rodbini Piazza, oddalil ob 8. uri zj. od doma, ne da bi se več tja povrnil. Ker se je večkrat izrazil, da hoče stoniti konec svojemu življenju, ni izključena kaka nesreča.

Čebula za dober kup, ali osem žensk v luknji. Pri izhodu s proste luke so zavečili predvračanjem osem dninaric, ki so si vsaka pojedina preskrbele precejšnjo kopo čebule, 3 do 10 kg. za jako dober kup, namreč pet prator. Vseh osem ljubiteljc cene čebule je šlo v luknjo.

Arretiran v ladiji, zbežal in zopet ujet. Dne 24. t. m. je policijski agent Kramer aretirar v parniku „Martha Washington“ tam zaposlenega III. kuharja Makaa Costanzo, starega 19 let iz Izole, ker je okrajno sodišče v Piranu stikalo po njem radi zločina tatvine. Spremili so ga v Piran in zaprli v tamonjski zapor. — Nabajal se je v celici z dvema drugima arestancima, katera je nago-varjal, naj zbežita skupaj z njim. Napravili

o luknjo skozi steno in ušli. Včeraj zjutraj je bil pa Costanzo aretiran tu v Trstu.

Strazna ženska. Kuharica Marija Bejak, stara 25 let, živi v konkubinat s kletarjem Alojzom Zucchella iz Spilite in je nanj jako ljubosimna. Radi tega razloga je predvčer navstal prepir med njima. Bejakova je svojega ljubčka vgrizla na brko, potem prišla velik nož in kričala: „Ta nož bo tvoja smrt“. On je prestrašen ušel. Redar jo je aretiral.

Nov alarmni signal proti tatovom. Včeraj smo imeli prihod na policijski direkciji nov aparat, kateri se daje uporabljati toliko v varstvo proti ulomom, kolikor proti tatvam koles. Aparat je izvedba g. Janessena iz Hannovera, ki je dosegel patent v Nemčiji in Avstriji. Aparat je iz nikla in se stavi na sprednje kolo kolesa, ko ga mora kolesar pustiti na cesti, da bi se podal v kak urad.

Ako se kdo kolo polasti kolesa in se začne točiti, nastane detonsacija kakor iz revolverja. To opozarja ljudi in tat je v kletki. Z nekaj varianto se isti aparat uporablja proti ulomom. Postavlja se ga na vrata skladišč ali stanovanj. Zločinec, ki hoče odpirati vrata, provzroči, da se pero v spustu zmakne, kar ima močno detonsacijo za posledico. Ta aparat stane 10 kron.

Poskus uloma. Predsinočjem ob 10 uri je patrulja redarjev zasačila dva tatova, ki sta hotela ulomiti vrata trafike Josipa Papica v ul. Sette Fontane št. 32. Čim sta zagledala redarja, sta jo urno pobrala, ali redarji so enega dohiteli. Imenuje se isti Alojz Benič, star 35 let, iz Tista.

Poskus samomora. Redar št. 80 je včeraj spremil v bolnišnico nezaposlenega in nikar stanujočega Frana Merisa, starega 53 let iz Zgorij, ki je bil pred par dnevi aretiran radi potepuštv. Včeraj so ga zopet spustili na svobodo ali, čim je izstopil iz zapora, se je vedel, kakor da bi se mu bilo zmešalo. Šel je na nabiranje Grunala in se tam vrgel v morje. Omenjeni redar ga je rešil in spravil v opazovalnico.

Aretiran uzmiv. Fran Naglič, star 22 let, dninar, stanujoč v ul. Montecchi št. 11, je bil včeraj popoldne aretiran v ul. Carlo Ghaga na zahtev voznika Corce, kateremu je Naglič, ko se je on ustavljal pred gostilno št. 5 v ul. Geppe, ukradel žakelj žita, ki se je nahajal na vozičku.

Koledar in vreme. — Danes: Maksim 16 f. (Bink. sobota). — Jutri: Binkošti. (Pohod sv. Duh). — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 22,0 Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Pri-morje: Sremsko in s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Zmerna vročina.

Za ohranitev slovenskega gledališča v Trstu.

Poročilo intendantu g. d. Merharja se glasi:

Velečljena gospoda, slavnih občin zbor!

Moje poročilo naj bo kolikor mogoče kratko. Saj se je o neugodnem gnetnem stanju, s katerim se zaključuje II. sezona stalnega slovenskega gledališča v Trstu, poročalo v glavnih potezih že na izrednem občnem zboru dne 27./III. in v anketi, ki je bila tedaj izvoljena, da študira gledališko vprašanje, se je tudi pokazala marljiva hiba, ki je bila v nas in izven nas. Povdariti moram, da je bila minula sezona skrajno kritična. Kjer smo prijeli, kjer poskusili, povsod neprijazen ali prazen odmev, vsled tega seveda na račun gnetnega neuspeha. Opozoriti bi samo na dejstvo, da je bil oktober minulega leta vremensko tako ugoden, da se je malokomu ljubilo v gledališče; imeli smo torej že v začetnih predstavah, ko ni moglo biti še govora o kakih prenasleditvah, orientacijah v primeru s proračunom. Naslednji, za gledališče najpogostejši meseci, pa so bili zavoljo slabega vremena še bolj sovražni našemu podjetju, tako, da smo imeli čisto pri najboljših premiarah skoraj prazno hišo. Da, celo vsaka politika nam je neki škodila; vsaj govorilo se je tako, in prav dobro se je spet omenjal stari pregovor, ki pravi: inter arma silent musae. To mi še marvikaj družega je bolj ali manj ovrzalo vsaj uspeh našega truda in morda ne v najmanjši meri tudi čudna prikaženja, da je bilo letos vse kakor morda nikoli poprej — vneto za dramatične predstave, ki so vse imele vsaj to prednost pred našimi, da so bile — bolj po ceni. Po vsem tem moram reči, da je bila minula sezona našega gledališča res kritična, da smo prišli spet do nekakega razpota, kjer naj se odloči, ali pojdemo na levo, ali pojdemo na desno, kajti da obstati ne smemo, to je jasno.

Meni pa je poročati pred vsem, kaj smo na umetniškem polju dosegli z imenovanimi težkimi žrtvami. Tu moram opozoriti, da se je valed spremembe v intendantu precej spremenil tudi repertoar našega gledališča; marsikaka igra, ki je bila nazaj, se ni uprizarila, mesto tega pa so se sprejele nove. Nekaj umetniškega cilja, ki je stal v daljavi pred vodstvom, vendar ni kazalo spustiti izpred oči, davi je bilo mnogo svetovalcev — celo precej anonimnih! — ki so veleli to in ono. Včasih se je ustreglo dobrohotnim nasvetom; marsikaj se je zgodilo celo proti estetičnemu prepričanju — recimo: blagajni na ljubo, ali vselej je naše vsaj bolelo srce pri taki žrtvi in zlasti v tem se je pokazalo, da nisem sposoben za vodstvo tržaškega gledališča. Eno dejstvo pa z veseljem povdarjam,

to namreč, da je prišel slovenski del repertoarja prav lepo do veljave in da imamo menda prav iz tega področja zabeležiti najbednejše umetniške uspehe.

Slovenski repertoar je obsegal sledeče komade: a) slovenski: (Cankar) Kralj na Betajnovi (1X); (Keranič-Rozman) Testament (1X); (Štoks) Moč uniforme (1X); (Meško) Mati (1X); (Govekar) Legijonarji in Rokovnjačo (po 1X). b) slovenski: (Stroupežnički) Gospod Grobški (2X); (Tušič) Povratek (1X); (Fredro) Bogata edinka (1X); (Šubert) Drama štirih revnih sten (3X); (Čehov) Medved (1X); Tolatoj) Moč tame (1X); (Štuch) Tretje zvonjenje (1X) in (Freudenreich) Grančariji (1X). — Izmed neslovenskih smo uprizarili sledeče igre: (Leon) Omikanci (1X); (Oborn) Bratje sv. Bernarda (2X); (Mosenthal) Dehora (1X); (Raupach) Mizar in njegova hči (1X); (Rosenberger) Na sedmi dan (1X); (David) Katskombe (2X); (Giumera) V nižavi (2X); (Buchbinder) On in njegova sestra (1X); (Laut) Vražja misel (2X); (Görner) Snegulčica (2X); (Laut) Čevljar baron (1X); (Ernst) Odgojitelj Lanovec (2X); (Nestroy) Lumpaci Vagabund (1X); (—) Veleturist (2X); Blumenthal in Kadelburg. — Pri belem konjčku (1X); (Bilhand & Henneguin) Njegova hišna (1X). Od 39-ih predstav, ki smo jih imeli, je bilo 16 slovenskih in 23 neslovenskih; uprizarilo se je 30 komadov in sicer letos prve 18, na novo pa se je študiralo 12 starih iger. Če pomislimo na ansambel in uvažujemo, da je bilo repriz le deset, in da je le en komad nesrečno pretrpel 2X no reprizo, tedaj bomo morali reči, da se je precej delalo (v Ljubljani n. pr. tudi niso dali več kot 20 dramskih novitet). Kar se tiče umetniške vrednosti predstav, bi omenil, da so bile različne, vendar pa treba priznati, da je bil opaziti očiten umetniški napredak napram lansnemu letu, kar moram postaviti na račun nekaterih igralnih moči, ki so letos ali na novo nastopile pri nas ali se tekom sezone prav ugodno razvile. Na kritiko se v tem oziru ne bom skliceval, ker je bila preveč odvisna od slučajnega razpoloženja in razpoloživega časa, le toliko moram konstatirati, da ni imelo vodstvo gledališča na njo nikakega vpliva, ker sodim jaz za svojo osebo, da bi morala biti prava kritika prav tako svobodna in brez vsakega pritiska in reklamnega zadržaja, kakor naj bi bile svobodne predstave na odru. S tem seveda ri rečeno, da bi se kritika ne smela — ne da bi se slovesno razglasila — ozirati na posebne razmere, v katerih se razvija in živi tudi gledališka umetnost, ki jo kakoli kritika presoja. Menim pa, da govori za vzgojevalni vpliv, ki ga ima naše gledališče vsaj na tisti del občinstva, ki redno zabaja k predstavam — in to so naši ljudski sloji — občinstvo našega gledališkega občinstva in pa menda tudi dejstvo, da je pripravljanje o potrebnosti slovenskega gledališča v Trstu postalo že vseobčno.

Gostovanj naše gledališče v minuli sezoni ni priredilo in to iz enostavnega razloga, ker je s takimi poskusi združena precejšnja gnetna nevarnost. Poskušali smo sicer iti v Gorico ali ker pri Goricanih nismo našli pravega navdušenja za to, smo tudi te nameri opustili. Iz prav istih razlogov se je bilo treba kar najbolj mogoče omejiti s klicanjem gostov na naš oder. In res so nas stala ta gostovanja malo. Gostoval pa je g. Danilo iz Ljubljane (2X), gospe Dragutinovičeva (1X) in gca. Danilova (1X). Pač pa so člani našega zbora nastopali skoraj pri slednji prireditvi bliže nam stoječih tržaških društev. — Dramatično društvo je priredilo v minuli sezoni v družbi z umetniškim klubom „Skalo“ sijajen plesni večer pod imenom „Umetniška noč“ dne 6./II. Od te prireditve smo pričakovali večjega gnetnega uspeha, ki pa je žal decela izostal, morali smo se zadovoljiti z moraliznim. (Pride še.)

Društvene vesti.

Odbor „Tržaškega podpornega in bratnega društva“ razpisuje, da je po četrti od 1. junija in do konca septembra uredil nedeljski poštektor da društveni urad in zdravniška ambulanca ostane zaprta ob nedeljah. Radi tega se ob sobotah uradovane podalše do 8. ure zvečer in urad sobotna zdravniška ambulanca od 6. do 7. ure za polno meseca.

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba ki se bo vršila 29. t. m. od 9. do 12. ure predp.

Prstan in zlati uhani, nekoliko kilog. graba, Pačetanskega sira, šifonier, umivalnik z mramornato ploščo za 1 osebo, knjigarnica, pončne omare s mramornato ploščo, slika, počivalnik, steklena omara z mramornato ploščo, trumeau z ogledalom, škrinja z usadnega lesa, jedilna miza, stolica iz kože, stenska ura z navijalom.

Od 3. do 7. popoldne: Velika množica izgotovljenih oblik za odrasle in za dečke, povračnikov, zlatih suken, potem ženske pope, črtni blagi, fuštanji, srajce, kretan zefir, Lawathenis, perkat, mrežaste maje, spodnje bluze in drugo perilo.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
.. ŽGALNICA KAVE ..
TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

MODERNO POHIŠTVO!
TRST
PETER JERAJ
ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOCAL ULICE V. BELLINI

Urhu italijanskega in nemškega repertoira

VELIKA IZBERA

slovenskih in hrvaških komadov

narodnih umetnikov.

Plačilo na mesečne obroke
po najmodernejšem sistemu.

Mnogi, ki niso v stanu nabaviti si gramofon proti takojšnjemu plačilu, zamorejo na ta način priti do tega. Pridite si ogledat, da se pobotamo.

STABILIMENTO GRAF. TRIESTINO
Tržaški grafični zavod
— TRST —
Piazza della Borsa 13 I.
TELEFON 742

Štev. 425.

Razpis.

Podpisano županstvo razpisuje s tem službo

tajnika - blagajnika.

Prosilci za razpisano mesto morajo v zmišlu

6. službene pragmatike dokazati:
- a) avstrijsko državljanstvo;
- b) starost najmanj 20 let;
- c) popolno zvlivanje državljanških pravic;
- d) zdravo telesno konstrukcijo;
- e) neoporečen glas in lepo obnašanje.

Poleg tega imajo glasom § 7. omenjenega pravilnika dokazati, da so dovršili nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kako drugo tem zjednačeno šolo, ali da imajo tem odgovarjajoče znanje, in da so izvrševali z zadovoljivim vspehom (v politično-administrativni praksi) službo v kaki občini vsaj jedno leto, ter da so z dobrim vspehom položili računске izpite.

Z razpisano službo so združeni sledeči dohodki:

- a) plača letnih 800 K z aktivitetnimi doplačili v znesku po 100 K vsako leto, odmerivši vsako petletje;
- b) stanarino letnih 160 K.

Definitivno nameščen občinski uslužbenec imajo pravico do pokojnine v zmišlu dež. zakona od 12./VIII. 1907. dež. zak. I. št. 42.

Imenovanje se izvrši provizorno, a se po jednoletnem zadovoljivnem službovanju spremeni v definitivno.

Pravilno opremljene prošnje se imajo vložiti do 10. rožnika 1909.

Županstvo občine Ocizla-Klanec

dne 11. vel. travna 1909.

Župan: KOROŠEC I. r.

ZA BIRMO!

GIACOMO PALUELLO
zlatar in draguljar

Trst - ulica Nuova 42 - Trst

Izvršanje naročil in po ravljanja v lastni delavnici. — Prosdja in me-

nuje zlato, srebro in dragulje ::

35 let velikega uspeha!!!!

Zdrav želodec ::

::: redno prebavljanje

in očiščen želodec :::

doseže se z uporabljanjem večkrat

odlikovane PICCOLI-jeve

tinkture za želodec

Prodaja se po vseh lekarnah. — Pošiljave

po poštne povzeli prekrbuje lekarna

PICCOLI Ljubljani

o. kr. dvorn. zalagatelja in zala-

telja njegove svetosti.

Ugodna prilika. :

Darovi za birmo.

Ugodna prilika vsled dovoljene razprodaje vseh predmetov prodajalnice zlatnine

Norsa & Fano

Trst, Corso 22, Vogel ulice San Lazzaro.

Darovi za birmo.

Ugodna prilika. :

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebnih za mrlje, kakor: kovinske in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perla.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Cene nizke, da se ni bati konkurence.

HENRIK STIBELJ in drugi.

Narodni pipčar ki klub od sv. Jakoba kliče vse svoje člene na občni sestanki, ki se bo vršil danes ob 9. uri zvečer v gostilni g. Babiča.

Nujno se prosi, da se tega zbora prav gotovo vsi člani vdeležijo, ker se bo razpravljalo o neki zelo važni stvari. Odbor.

Akad. fer. društvo „Balkan“ Opozorjamo tov. pevce na vajo, ki se vrši danes ob 7 in pol zvč. v prostorih „Slavjanske Čitalnice“. Naj pridejo vsi, brez izjeme!

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu se udeležijo slavnosti v Cerničah na Binkoštni ponedeljek, 31. t. m. korporativno. Bratje člani se tem potom pozivljajo, da se mnogobrojno udeležijo tega izleta v društvenem kroju. Odhod z državnega kolodvora ob 12:50 popoldne.

— Za možko podružnico Sv. C. in M. je poslal Vinko Jaketič iz Lokve na Hrvatskem K 6 — v spomin prerano umrlih prijateljev Ivana Kureta in Petra Markuža. Denar hrati uprava.

— Za družbo sv. Cir. in Met. v Trstu se je nabralo po pogrebu rankega Slavka O. a med člani „Čitalnice“ pri Sv. Jakobu v gostilni društva „Jadran“ K 6:40. — Denar hrati uprava.

Nar. delav. organizacija.

Jutri v nedeljo na prvi binkoštni praznik bode urad „Narodne delavske organizacije“ zaprt.

Vesti iz Goriške.

Samomor orožnika. Mnogo soboto popoldne se je ustrelil orožnik Šufca se svoj službeno puško v deano stran prs. Odvedli so ga v bolnišnico, a je med potovanja umrl. — Samomorilec je bil rodom Čeh. Vzrok samomoru ni znan.

Pevsko in bralno dr. „Draga“ v Orleku pri Sežani, bo imelo svoj redni občni zbor dne 31. maja ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih z običajnim vsporedom.

Gorica nima vode. Goriški magistrat je že zaprl vodo po hišah. — Kaj bo še le poleti.

Pismena matura Od 24. do 27. t. m. se je vršila na goriški gimnaziji pismena matura. Slovenskih kandidatov je 21.

Nadomestne občinke voivke v Gorici Včersj je volil prvi razred. Izvoljeni so bili kandidati italijanske liberalne stranke in sicer: Anton Pontoni s 173 glasovi, prof. Erdij Glavin s 171 glasovi, Artur Franz s 169 glasovi in Josip Mulich z 299 glasovi. — Glasovalo je 175 volilcev.

Vesti iz Istre.

Občinske volitve v Vodnjanu. — Tudi v drugem razredu so 26. t. m. zmagali kandidati italijanske liberalne stranke.

Podružnica družbe sv. Cirila in Met. v Dekaniji kliče izredni občni zbor v dan 2. junija 1909 ob 8. uri zvečer v prostorih g. župana Pige v Dekaniji s temle dnevnim redom. 1. Nagovor predsednikov. 2. Vpisovanje novih članov. 3. Odborovo poročilo o stanju podružnice do dne zborovanja. 4. Včelje odposlancev na redni občni zbor družbe dne 6. junija t. l. v Kastav. 5. Pretresovanje predloga podružničnega odbora glede vsakotletne veselice v kviat podružnice. 6. Eventualni predlogi za bodoči občni zbor podružnice. Na obilno udeležbo uljudno vabi

Vesti iz Kranjske.

Ljudska veselica v postojnski jami na binkoštni ponedeljek. — Binkoštni ponedeljek vrši se, kakor vsako leto, tradicionalna ljudska slavnost v postojnski jami. Ob tej priliki vozil bo iz Trsta poseben vlak v Postojno, ki bo odhajal iz Trsta ob 8:40 zjutraj. Za ta vlak izdajali se bodo na kolodvoru južne železnice posebni znižani vozni listki, pri katerih se tudi vračuna vstopnina v postojnsko jamo. V jami sviralo bo več godb in bode zadostno skrbjeno tudi za razno drugo razveseljevanje. Poslovala bo v jami edina podzemeljska pošta na svetu in se bo razglednice razpisihalo direktno iz jame na vse strani kolekovane s posebnim jamskim pečatom. Postojnska jama je eden najlepših čudežev sveta in vsakdo jo zapušča s čutmi, da je videl bajno lepoto, ki jej ni jednake na javetu. — Veselica se bo vršila ob vsakem vremenu.

Trije listi prenehajo. — „Slov. Narod“ poroča, da degavorjeno prenehajo „Notranjec“, „Naš List“ in „Belokranjec“. Namesto teh prične zopet izhajati „Rodoljub“.

Parjena koleraba. Kos zabele „Ceres“ se dobro segreje v ponvi; dostavi se fino zrezanega peteršilja, v svačice rezane kolerabe nekoliko sladkorja in soli, naskar se vse dobro operi s tem, da se doliva tobe ali vode; na posled se potreba še nekoliko moke, vse skupaj dobro zmeša, dolije še nekoliko juhe ter pusti potem en četrt ure kuhati.

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd. posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-46.

Mali oglasi.

Pozor! Naznanjam slavnemu občinstvu, prijateljem in znancem ter posebno potovalcem in voznikom, da sem prevzel gostilno Obrtniškega konsumnega društva v Bazovici, katera razpolaga s senčnatim vrtom, igrami za kroglice, hlevom, lopo ter sobami za prenočišča. Tošim izborna bela in črna vina ter pivo prve vrste. Gostilna je preskrbljena vsako uro s gorkimi in mrzlimi jedli. Priporočam se za obilen obisk Ivana Treven, gostilničar. 988

Gostilna „Olympia“ v ulici Cisternone št. 91 (Greta) s svojim prostornim vrtom je edino shajališče družin. Toči se plzensko pivo in izborao vino. Postrežba z gorkimi in mrzlimi jedli. Plesna dvorana. Krogličje. Cene zmerne. 989

Jako lepa soba s kuhinjo se takoj odda v najem v ulici Donatelo 10:98 na čistem zraku blizu sv. Ivana. Oglasi se je pri Francu Stibil, Gostilna Donatelo. 990

Meblovano sobo odda v najem sloven ska družina s 1. juli jem v ulici Commerciale št. 11, III n. Ponudbe se sprejemajo istotam.

Zaloga istrskega terana po 24 kron od 56 l. naprej se v dobi pri Jožefu Čebule v Sežani. 799

V najem se odda lepa soba za dva odlična gospoda s hrano. - Via Fabbri št. 1 vrata 6. 977

Josip Stofa mizaraki mojster, Trst, ulica Belvedere štev. 8, izvršuje vsakovrsta mizaraka dela. 38

Odprl sem dobroznano gostilno v ul. Donatelo pri sv. Ivanu, kjer točim raznovrtna vina ter postrežem z gorkimi in mrzlimi jedli. Priporočam se za obilen obisk Fran Stibil. 991

Dobro idoča gostilna v trgu, na deželi, se odda v najem ali na račun. Zglasiti se je do 1. junija. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti pod štev. 969. 969

V gostilni v ulici Donsbello blizu nove norišnice toči se izvrstno pivo „Puntigam“ ter vsakovrsta vina med temi kraški teran. Dobijo se gorke in mrzle jedi. Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča lastnik Fran Stibil. 958

VARIETÉ - GLEDALIŠČE EDEN

Trst, ulica Cicquedotto št. 35
(ex gledal. Filodrammatico)

Danes, sobota
: **PREDSTAVA :**
ob 8:30 pop.

Vspored :

- 1.) Koračnica. 2.) Valček. 3.) Ouverture (Orkester).
- 4.) Little Trilby, mnemotehnik.
- 5.) Fulvia Musete, ital. sanšonetka.
- 6.) Ida Bella, ital. sanšonetka.
- 7.) TACIANU ?? s fenomenalnim glasom.
- 8.) La Vrennet, medn. pevka.
- 9.) Sol-DO, tenor in bariton.
- 10.) La Bella Myra, ples.
- 11.) Troupe Mokaschly, pantomina.
- 12.) Van Dock, karikaturist.
- 13.) Marta e Elsa Nixon, angleški plesalki in pevki.
- 14.) BARONI.
- 15.) Pierette Butterfly, italijanska pevka.

RAVNATELJSTVO si pridržuje pravico menjati kako točno.

Jutri nedeljo: 2 predstavi
ob 3:30 in ob 8:30 popol.

Režiser: C. MAURICE.

Veliki mestni orkester pod vodst. napolit. kapeln. G. MÜLLER-ja.
Gospo naj pridejo v prtilje brez klobuka.

Umetni zobje ...

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zusche

TRST

ulica della Caserma štev. 13, II. nadst.

Kedor ima srce za svoje in želi imet res krasne slike naj si beleži: A. Jerkič odl. fotografski zavod za moderno slikanje. Trst Poste 10 — Gorica Gosposka ul. 7. 183

VETERANSKO DRUŠTVO

ob lepem in grdem vremenu.

Restavrac. Lavdon

ulica Stadion 0

Jutri Binkoštna nedelja in 31. t. m.
Binkoštni ponedeljek

Vojaški koncert

Torek 1. junija in vsaki dan

Elité-Koncert

Začetek ob 8. uri zvečer.

Ustop prost.

Kosila po zmernih cenah.

IZBORNA VINA.

Iščejo se krčmarji ali druge poštene in delavne osebe. eventualno s kavčijo, za prodajo belega in črnega istrskega vina mojega lastnega pridelka iz poreškega okraja. Plačati bi obre odstotke, stanarino ter dal na razpolago sode itd. pod pogojem, da bi se prodalo v dotični vasi do 600 hektl. na leto. Ponudbe na filijalko „Poreške kleti“ na Opčinah št. 176 — G. Stančić, veleposestnik. 984

Proda se radi odpočivanja nova hiša v Rojanu pri cesti z 10 prostori, po jako nizki ceni. — Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti. 978

Išče se posojilo K 100.000 na prvo vključbo na novo stavbo v Rojanu v vrednosti K 160.000. Pojasnila daje Ina. odd. Edinosti. 986

Odda se meblovana soba, K 17, ul. Gospare Gozzi 3, II., vrata 5. 972

V krojačnici Podgornik in Jeršek

Trst, ulica Farneto št. 40
odlikovani z diplomom na razstavi malih obrti izvršujejo se obleke za gospo i. s. po zadajim uzorcih in parizkem kroju. Paletots. Blouses in plesne obleke. Cene zmerne. Sprejmejo se gospice v poduk proti mali odškodnini.

V kuhinji in hiši

čisti se les in kamen, najfinejša in najdebelejša tkovina kakor tudi vse, kar se mora prati najbolj s

Schicht-ovim milom

znamka

JELEN

Najboljše stiskalnice za grozdje in masline

so naše stiskalnice „ERCOLE“

najnovjšega in najboljšega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo: z najamceno najboljše delovanje, ki prekaša vse druge stiskalnice.

HIDRAVLICNA STISKALNICA.

Najbolje avtomatično patentovane trno brizgalnice „Syphonia“ ki delujejo, ne da bi jih bilo treba goniti. — plugi, stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za miti grozdje. Plugji za vinograde. Stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenjskih in marnih pridelkov. Stiskalnice za seno slamo itd. na roko. Mlatilnice za žito. Avtomatična brizgalnica čistilnice, rešetalnice. — Slamoreznica ročni mlin za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji za poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo kot posebno najnovjšega izbornega uresničeneja, najbolj pripoznanega in odlikov. sestava. PH. MAYFARTH & Co. Tovarna za poljedeljske in vinske stroje DONAJ II. Taborstr. 7. Odlikovani v vseh državah sveta z nad 620 zlatimi, srebrnimi in častimi kolajnam. Ilustrovani ceniki z mnogostevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno. Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer nismo zastopani.

Novici in Novice

ne zamudite obiskati dobroznano slaščičarno :

Matteo Stoppar, Trst

ulica S. Giacomo št. 7 (Corso)

Filijalka: Via Giuseppe Caprin štev. 9

kjer najdete bogato in veliko izbero Konfetov bomboniere in slaščic po zmernih cenah. — Vina in likerji prav dobri v botilkah. Telefon 1464

Ugodna prilika!

BOTRI in BOTRE!

Veliko izbero birmanskih darov kakor n. pr. zlate in srebrne ure kakor tudi moške in ženske veržice, uhane, prstane itd. najdete po jako zmernih cenah v prodajalnici ur in zlatnine

Bogomil Pino

(prej urar v Sežani)

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13